

8To 34/2015

Česká republika

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Vrchní soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 29. dubna 2015, v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Lněničky a soudců JUDr. Petra Smrže a JUDr. Evy Drahotové, odvolání obžalovaných **V. N.**, nar., **F. K.**, nar., **M. Ž.**, nar., **P. V.**, nar., a poškozené **K. J.** proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 26. listopadu 2014, č.j. 4T 39/2014-1277 a rozhodl **t a k t o :**

I.

Podle § 258 odst. 1 písm. b), f), odst. 2 trestního řádu se napadený rozsudek, z podnětu odvolání obžalovaných **V. N.**, **F. K.**, **M. Ž.** a **P. V.**, **částečně zrušuje** a to ve výroku o vině, trestu a náhradě škody u obžalovaných **V. N.** a **F. K.** a ve výroku o náhradě škody u obžalovaných **M. Ž.** a **P. V.**

Podle § 261 trestního řádu se napadený rozsudek zrušuje ve výroku o náhradě škody i u odsouzeného **J. S.**

II.

Podle § 259 odst. 3 trestního řádu se znovu rozhoduje tak, že obžalovaní **V. N.** a **F. K.** se uznávají vinnými že
že v přesně nezjištěné době kolem poloviny roku 2013 nejprve obžalovaný **P. V.** opakovaně ústně sdělil obžalovaným **V. N.**, **F. K.** a **M. Ž.**, že má informace o ženě z Kladna, jež údajně disponuje neupřesněnou finanční částkou ve výši nejméně 1 milion Kč, kterou by měla mít uloženou doma v hotovosti, čímž **P. V.** vzbudil v obžalovaných **N.**, **K.** a **Ž.** rozhodnutí, že uvedenou částku z jejího bytu odcizí, načež dne 30.11.2013 **P. V.** pod záminkou zájmu o pronájem získal v cukrárně v Kamenných Žehrovicích, okr. Kladno, telefonický kontakt na poškozenou **K. J.**, nar., který předal **M. Ž.**, načež dne 4.12.2013 **F. K.**, vystupující pod smyšleným jménem Mareš, poškozenou **K. J.** telefonicky kontaktoval a pod záminkou zájmu o sjednání pronájmu s ní domluvil schůzku na den 5.12.2013, kdy kolem 18. hodiny poškozená v ulici Hrnčířská v Kladně dobrovolně nastoupila jako spolujezdkyně do motorového vozidla zn. VW

Passat patřícího V. N., v němž seděli na místě řidiče F. K. a na zadních sedadlech V. N. a J. S., čemuž předcházela vzájemná společná domluva V. N., F. K., J. S. a M. Ž., že poškozenou odvezou do lesa, kde ji svážou a poté vniknou do jejího bytu v Kladně s cílem zmocnit se jejích peněz a věcí, zatímco M. Ž. bude v rámci rozdělení úkolů od počátku akce hlídat v prostoru před domem, kde poškozená bydlí, načež s poškozenou odjeli z Kladna směrem na Kamenné Žehrovice, odbočili do lesa u obce Srby a zastavili na odlehlém místě u Turyňského rybníka, kde V. N. sedící ve vozidle vzadu uchopil poškozenou zezadu tzv. do kravaty a společně s J. S. jí přiložili k hlavě z obou stran každý jednu pistoli, přičemž F. K. po ní požadoval peníze a tašku s klíči od bytu a s osobními věcmi, následně jí F. K. ve vozidle spoutal ruce plastovou stahovací páskou a provazem a ústa jí oblepil páskou, zatímco V. N. jí přes hlavu zezadu navlékl pletenou kuklu, poté jí donutili vystoupit z vozidla a V. N. s F. K. ji zavedli do lesa, kde ji oba společně svázali provazem ruce a nohy, provaz omotali kolem jejího krku i pasu a v pozici vsedě ji pevně přivázali ke stromu, přičemž jí V. N. řekl, že se nemusí dožít rána a že ji tam nikdo nenajde, načež s J. S., který na ně čekal ve vozidle a svazování poškozené v lese se nezúčastnil, nicméně věděl o tom, že poškozená byla v lese svázána, společně odjeli do bytu poškozené v ulici Ivana Olbrachta v Kladně, kam všichni tři vnikli pomocí klíčů, které předtím poškozené odcizili, a byt prohledali, zatímco M. Ž. podle předchozí domluvy hlídal před domem, a z bytu odcizili pekáč zn. Zepter v hodnotě 2.100,- Kč, kompaktní fotoaparát Canon PowerShot v hodnotě 1.500,- Kč, medailon ze žlutého zlata v hodnotě 9.000,- Kč, dámský řetízek ze žlutého zlata v hodnotě 9.800,- Kč, finanční hotovost ve výši 7.000,- Kč, stříbrný náhrdelník v hodnotě 2.000,- Kč, dioptrické brýle v hodnotě 2.500,- Kč, kapesní zavírací nůž v hodnotě 1.000,- Kč a kapesní kovové hodinky v hodnotě 1.500,- Kč, vše ke škodě K. J., které již předtím v rámci prvotního násilného útoku v motorovém vozidle odcizili mobilní telefon zn. Nokia v hodnotě 800,- Kč, klíče od bytu a dalších nemovitostí v hodnotě 2.600,- Kč, peněženku v hodnotě 200,- Kč, osobní doklady, finanční hotovost ve výši 1.500,- Kč, kapesní svítilnu v hodnotě 100,- Kč a dámskou koženou nákupní tašku v hodnotě 100,- Kč, a odcizením věcí jí tak způsobili škodu v celkové výši 41.700,- Kč, a dále z bytu odcizili ke škodě syna poškozené Mgr. M. J., nar. náramkové hodinky Festina modelová řada 2013 v hodnotě 6.000,- Kč, náramkové hodinky Festina v hodnotě 2.500,- Kč, stříbrnou soupravu pánského řetízku a náramku v hodnotě 8.000,- Kč, přípravek Mobilin Premium na klouby v hodnotě 3.600,- Kč, zlatou soupravu pánského řetízku a náramku Figaro v hodnotě 24.900,- Kč, sportovní pánskou mikinu Alpine Pro v hodnotě 100,- Kč, koženou pánskou bundu Armani v hodnotě 4.500,- Kč a pánskou softshellovou bundu zn. Envy v hodnotě 1.800,- Kč, čímž Mgr. M. J. způsobili odcizením věcí škodu v celkové výši 61.400,- Kč,

a V. N. a F. K. se poté společně s odsouzeným J. S. vrátili na místo, kde zanechali poškozenou K. J. v úmyslu ji osvobodit, ovšem zatímco obžalovaný V. N. zůstal v autě, obžalovaný F. K. ani J. S. poškozenou v lese nenašli a proto všichni z místa odjeli v domněnání, že se poškozená osvobodila sama nebo za přispění jiné osoby, ačkoli poškozená nadále zůstala svázaná v lese, vzhledem k zimním klimatickým podmínkám, odlehlosti místa, k věku a zdravotnímu stavu poškozené, kdy jim výslovně sdělila, že musí užívat léky, a vzhledem k tomu, že jí pevným spoutáním v pozici vsedě úmyslně znemožnili jakýkoli pohyb a zalepením úst jí zabránili v

případném volání o pomoc, měli být oba srozuměni s tím, že poškozená může být vystavena postupnému silnému prochladnutí organismu, a poškozená se osvobodila až tím, že se jí podařilo částečně uvolnit pásku přes ústa, což jí umožnilo volat o pomoc a dne 6.12.2013 v 05.45 hodin byla v lese objevena náhodnou kolemjdoucí venčící zde psy, poté byla ihned hospitalizována a bylo u ní zjištěno podchlazení organismu, kdy její tělesná teplota při přijetí do nemocnice činila 34,6° C, dále snížená hydratace, přechodná dekompenzace hypertenze, zrychlená srdeční činnost, pohmoždění krku s pruhovitým hematodem, pohmoždění zápěstí, otoky rukou a zarudnutí a otoky kotníků, přičemž jako reakce na inkriminovanou událost se u poškozené rozvinula posttraumatická stresová porucha těžšího stupně, která ze soudně lékařského hlediska vykazuje znaky těžké újmy na zdraví

t e d y

jednak proti jinému užíli násilí v úmyslu zmocnit se cizí věci, takový čin spáchali jako členové organizované skupiny, způsobili takovým činem těžkou újmu na zdraví a toto jednání směřovalo ke způsobení značné škody, ke které nedošlo,

jednak neoprávněně vnikli do obydlí jiného, při činu užíli násilí a takový čin spáchali se zbraní a se dvěma osobami,

č í m ž s p á c h a l i

jednak zločin **loupeže** podle § 173 odst. 1, odst. 2 písm. a), b), c) trestního zákoníku, dílem dokonáný, dílem ve stádiu pokusu podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku,

jednak zločin **porušování domovní svobody** podle § 178 odst. 1, odst. 3 trestního zákoníku.

a o d s u z u j í s e

oba obžalovaní podle § 173 odst. 2 za použití § 43 odst. 1 trestního zákoníku,

Obžalovaný **V. N.** k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání **devíti (9) let.**

Podle § 56 odst. 3 trestního zákoníku se pro výkon trestu zařazuje do věznice s **ostrahou.**

Obžalovaný **F. K.** k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání **sedni (7) let a šesti (6) měsíců.**

Podle § 56 odst. 2 písm. c) trestního zákoníku se pro výkon trestu zařazuje do věznice s **ostrahou.**

Podle § 70 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku se obžalovanému **V. N.** ukládá **trest propadnutí věci** a to osobního motorového vozidla zn. VW Passat, RZ 6S3 1474, VIN: WVWZZZ3BZ2E089479.

Podle § 228 odst. 1 trestního řádu jsou obžalovaní **V. N.** a **F. K.** povinni společně a nerozdílně s odsouzeným **J.S.** nahradit poškozeným škodu a to :

-**Vojenské zdravotní pojišťovně ČR**, pobočka Praha, Bělehradská 130, Praha 2 ve výši **17.982,- Kč**,

-**K. J.**, nar., bytem Kladno, Ivana Olbrachta 2614, nemajetkovou újmu ve výši **1.000.000,- Kč**

Podle § 229 odst. 1 trestního řádu se poškození **Vojenská zdravotní pojišťovna ČR** a **K. J.** odkazují se svými nároky na náhradu škody vůči obžalovaným **M. Ž.** a **P. V.** na řízení ve věcech občanskoprávních.

Podle § 229 odst. 2 trestního řádu se poškozená **K. J.** odkazuje se zbytkem svého nároku na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Podle § 229 odst. 1 trestního řádu se poškozený **Mgr. M. J.**, nar., bytem, odkazuje se svými nároky na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Podle § 256 trestního řádu se odvolání poškozené **K. J.** **z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í

I.

Shora uvedeným **rozsudkem** Krajského soudu v Praze byli obžalovaní **V. N.**, **F. K.**, **J. S.**, **M. Ž.** a **P. V.** uznáni vinnými a to obžalovaní **V. N.** a **F. K.** ve spolupachatelství podle § 23 tr. zákoníku zločinem vraždy podle § 140 odst. 1, odst. 3 písm. j) tr. zákoníku, ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku a přečinem porušování domovní svobody podle § 178 odst. 1, 3 tr. zákoníku. Obžalovaný **J. S.** ve spolupachatelství podle § 23 tr. zákoníku, zločinem loupeže podle § 173 odst. 1, 2 písm. a), b) tr. zákoníku a přečinem porušování domovní svobody podle § 178 odst. 1, 3 tr. zákoníku. Obžalovaný **M. Ž.** účastenstvím ve formě pomoci k zločinu loupeže podle § 24 odst. 1 písm. c) k § 173 odst. 1, 2 písm. a), c) tr. zákoníku, dílem dokonanému, dílem ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku a účastenstvím ve formě pomoci k přečinu porušování domovní svobody podle § 24 odst. 1 písm. c) k § 178 odst. 1, odst. 3 tr. zákoníku. Obžalovaný **P. V.** účastenstvím ve formě návodu k pokusu zločinu krádeže podle § 24 odst. 1 písm. b) a § 21 odst. 1 k § 205 odst. 1 písm. b), odst. 4 písm. c) tr. zákoníku.

Za to byli odsouzeni:

Obžalovaný V. N. podle § 140 odst. 3 § 43 odst. 1 tr. zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 16 (šestnácti) roků, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. d) tr. zákoníku zařazen do věznice se zvýšenou ostrahou. Podle § 70 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku mu byl uložen trest propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty, a to osobního motorového vozidla zn. VW Passat, RZ 6S3 1474, VIN WVWZZZ3BZ2E089479.

Obžalovaný F. K. podle § 140 odst. 3, § 43 odst. 1 tr. zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 15 (patnácti) roků, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 3 tr. zákoníku zařazen do věznice s ostrahou.

Obžalovaný J. S. podle § 173 odst. 2, § 43 odst. 1 tr. zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 6 (šesti) roků, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 3 tr. zákoníku zařazen do věznice s dozorem.

Obžalovaný M. Ž. podle § 173 odst. 2, § 43 odst. 1 tr. zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 5 (pěti) roků, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 3 tr. zákoníku zařazen do věznice s dozorem.

Obžalovaný P. V. podle § 205 odst. 4 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání 3 (tří) roků, jehož výkon byl podle § 81 odst. 1, § 82 odst. 2 tr. zákoníku podmíněně odložen na zkušební dobu 3 (tří) roků.

Podle § 228 odst. 1 tr. řádu byli obžalovaní V. N., F. K., J. S., M. Ž. a P. V. zavázáni společně a nerozdílně uhradit poškozeným :

- 1) Vojenské zdravotní pojišťovně ČR, pobočka Praha, Bělehradská 130, Praha 2, náhradu škody ve výši 17.982,- Kč,
- 2) K. J., nar., bytem, nemajetkovou újmu ve výši 2.500.000,- Kč.

Podle § 229 odst. 2 tr. řádu byla poškozená K. J. odkázána se zbytkem svého nároku na nemajetkovou újmu v penězích na řízení ve věcech občanskoprávních. Podle § 229 odst. 1 tr. řádu byl poškozený Mgr. M. J., nar., bytem, odkázán se svými nároky na náhradu škody a nemajetkovou újmu v penězích na řízení ve věcech občanskoprávních.

Podle **skutkových zjištění** soudu prvního stupně se trestné činnosti dopustili tím, že v přesně nezjištěné době kolem poloviny roku 2013 nejprve obžalovaný P. V. opakovaně ústně sdělil obžalovaným V. N., F. K. a M. Ž., že má informace o ženě z Kladna, jež údajně disponuje neupřesněnou finanční částkou ve výši nejméně 1 milion Kč, kterou by měla mít uloženou doma v hotovosti, čímž P. V. vzbudil v obžalovaných N., K. a Ž. rozhodnutí, že uvedenou částku z jejího bytu odcizí, načež dne 30.11.2013 P. V. pod záminkou zájmu o pronájem získal v cukrárně v Kamenných Žehrovicích, okr. Kladno, telefonický kontakt na poškozenou K. J., nar., který předal M. Ž., přičemž P. V. takto jednal s cílem získat pro sebe finanční podíl v neupřesněné výši z případné odcizené částky, avšak následného jednání vůči poškozené se již nezúčastnil,

načež dne 4.12.2013 F. K., vystupující pod smyšleným jménem Mareš, poškozenou K. J. telefonicky kontaktoval a pod záminkou zájmu o sjednání pronájmu s ní domluvil schůzku na den 5.12.2013, kdy kolem 18. hodiny poškozená v ulici Hrnčířská v Kladně dobrovolně nastoupila jako spolujezdkyně do motorového vozidla zn. VW Passat patřícího V. N., v němž seděli na místě řidiče F. K. a na zadních sedadlech V. N. a J. S., čemuž předcházela vzájemná společná domluva V. N., F. K., J. S. a M. Ž., že poškozenou odvezou do lesa, kde ji svážou a poté vniknou do jejího bytu v Kladně s cílem zmocnit se jejích peněz a věcí, zatímco M. Ž. bude v rámci rozdělení úkolů od počátku akce hlídat v prostoru před domem, kde poškozená bydlí, načež s poškozenou odjeli z Kladna směrem na Kamenné Žehrovice, odbočili do lesa u obce Srby a zastavili na odlehlém místě u Turyňského rybníka, kde V. N. sedící ve vozidle vzadu uchopil poškozenou zezadu tzv. do kravaty a společně s J. S. jí přiložili k hlavě z obou stran každý jednu pistoli, přičemž F. K. po ní požadoval peníze a tašku s klíči od bytu a s osobními věcmi, následně jí F. K. ve vozidle spoutal ruce plastovou stahovací páskou a provazem a ústa jí oblepil páskou, zatímco V. N. jí přes hlavu zezadu navlékl pletenou kuklu, poté jí donutili vystoupit z vozidla a V. N. s F. K. ji zavedli do lesa, kde ji oba společně svázali provazem ruce a nohy, provaz omotali kolem jejího krku i pasu a v pozici vsedě ji pevně přivázali ke stromu, přičemž ji V. N. řekl, že se nemusí dožít rána a že ji tam nikdo nenajde, načež s J. S., který na ně čekal ve vozidle a svazování poškozené v lese se nezúčastnil, nicméně věděl o tom, že poškozená byla v lese svázána, společně odjeli do bytu poškozené v ulici Ivana Olbrachta v Kladně, kam všichni tři vnikli pomocí klíčů, které předtím poškozené odcizili, a byt prohledali, zatímco M. Ž. podle předchozí domluvy hlídal před domem, a z bytu odcizili pekáč zn. Zepter v hodnotě 2.100,- Kč, kompaktní fotoaparát Canon PowerShot v hodnotě 1.500,- Kč, medailon ze žlutého zlata v hodnotě 9.000,- Kč, dámský řetízek ze žlutého zlata v hodnotě 9.800,- Kč, finanční hotovost ve výši 7.000,- Kč, stříbrný náhrdelník v hodnotě 2.000,- Kč, dioptrické brýle v hodnotě 2.500,- Kč, kapesní zavírací nůž v hodnotě 1.000,- Kč a kapesní kovové hodinky v hodnotě 1.500,- Kč, vše ke škodě K. J., které již předtím v rámci prvotního násilného útoku v motorovém vozidle odcizili mobilní telefon zn. Nokia v hodnotě 800,- Kč, klíče od bytu a dalších nemovitostí v hodnotě 2.600,- Kč, peněženku v hodnotě 200,- Kč, osobní doklady, finanční hotovost ve výši 1.500,- Kč, kapesní svítilnu v hodnotě 100,- Kč a dámskou koženou nákupní tašku v hodnotě 100,- Kč, a odcizením věcí jí tak způsobili škodu v celkové výši 41.700,- Kč, a dále z bytu odcizili ke škodě syna poškozené Mgr. M. J., nar. náramkové hodinky Festina modelová řada 2013 v hodnotě 6.000,- Kč, náramkové hodinky Festina v hodnotě 2.500,- Kč, stříbrnou soupravu pánského řetízku a náramku v hodnotě 8.000,- Kč, přípravek Mobilin Premium na klouby v hodnotě 3.600,- Kč, zlatou soupravu pánského řetízku a náramku Figaro v hodnotě 24.900,- Kč, sportovní pánskou mikinu Alpine Pro v hodnotě 100,- Kč, koženou pánskou bundu Armani v hodnotě 4.500,- Kč a pánskou softshellovou bundu zn. Envy v hodnotě 1.800,- Kč, čímž Mgr. M. J. způsobili odcizením věcí škodu v celkové výši 61.400,- Kč,

a V. N. a F. K. poté záměrně neprovedli žádné úkony směřující k tomu, aby byla poskytnuta včasná pomoc poškozené K. J., kterou předtím oba společně v lese svázali, ačkoli vzhledem k zimním klimatickým podmínkám, odlehlosti místa, k věku a

zdravotnímu stavu poškozené, kdy jim výslovně sdělila, že musí užívat léky, a vzhledem k tomu, že jí pevným spoutáním v pozici vsedě úmyslně znemožnili jakýkoli pohyb a zalepením úst jí zabránili v případném volání o pomoc, byli oba srozuměni s tím, že bude poškozená vystavena postupnému silnému prochladnutí organismu, které nevyhnutelně povede k její smrti, k níž nedošlo jen souběhem nahodilých okolností, kdy se poškozené podařilo pomocí slin částečně uvolnit pásku přes ústa, což jí umožnilo volat o pomoc a dne 6.12.2013 v 05.45 hodin byla v lese objevena náhodnou kolemjdoucí venčící zde psy, poté byla ihned hospitalizována a bylo u ní zjištěno podchlazení organismu, kdy její tělesná teplota při přijetí do nemocnice činila 34,6 st. C, dále snížená hydratace, přechodná dekompenzace hypertenze, zrychlená srdeční činnost, pohmoždění krku s pruhovitým hematodem, pohmoždění zápěstí, otoky rukou a zarudnutí a otoky kotníků, přičemž jako reakce na inkriminovanou událost se u poškozené rozvinula posttraumatická stresová porucha těžšího stupně, která ze soudně lékařského hlediska vykazuje znaky těžké újmy na zdraví.

II.

Proti tomuto rozsudku podali včas **odvolání** obžalovaní V. N., F. K., M. Ž. a P. V. Dále pak poškozená K. J.

Odvolání obžalovaného V. N. odůvodnila jeho obhájkyň JUDr. Jindra Čiháková. Připouští, že se obžalovaný skutku dopustil, podle jejího názoru však nebylo prokázáno, že by byl alespoň srozuměn s tím, že poškozená zemře. O tom, jak s poškozenou po prohledání jejího bytu naloží, nebyla mezi spoluobžalovanými žádná domluva a nebyla vyvrácena obhajoba obžalovaného, že se následně snažili poškozenou v lese najít. Pokud jde o kvalifikaci přečinem porušování domovní svobody, má za to, že nebylo prokázáno, že by do obydlí vnikl násilím, se zbraněmi nebo se dvěma osobami.

Navrhuje, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a sám rozhodl tak, že je uzná vinným toliko zločinem loupeže podle § 173 odst. 1, 2 písm. b) a přečinem porušování domovní svobody podle § 178 odst. 1 tr. zákoníku. Při úvaze o trestu pak připomíná řadu polehčujících okolností. Snahu odstranit škodlivý následek tím, že poškozenou v lese hledal, pochybnosti ohledně zdravotní újmy poškozené a upřímnou lítost. Pokud jde o trest propadnutí osobního automobilu poukazuje na to, že jeho vlastníkem je jeho otec, nikoliv on, takže takový trest nelze použít. Konečně nesouhlasí ani s náhradou škody u poškozené K. J., když přiznaná částka nevyplyvá z žádného provedeného dokazování.

Odvolání obžalovaného F. K. odůvodnil jeho obhájce JUDr. Josef Holub. Poukazuje na to, že výlučným motivem jednání obžalovaných bylo dosažení finančního prospěchu, byť za použití násilí, nikoliv však za cenu usmrcení poškozené. Obžalovaní neměli v úmyslu poškozenou v lese ponechat, naopak vrátili se a poškozenou hledali. Místo, kde byla uvázána není nijak odlehlé a poškozená na něm nebylo znalcem uváděných 15 hodin ale maximálně 12 hodin. Srozumění s její smrtí tak soud prvního stupně dedukuje bez toho, aby mělo oporu ve skutkovém ději.

Pokud jde o výrok o náhradě škody, poukazuje na to, že soud prvního stupně nesprávně použil ustanovení občanského zákoníku účinného až od 1.1.2014, přestože ke škodě došlo v době účinnosti předchozího občanského zákoníku. Určení výše škody je v napadeném rozsudku nepřezkoumatelné. Uložený trest je nepřiměřeně přísný a soud měl uvažovat o použití ustanovení § 58 odst. 1 tr. zákoníku a trest uložit pod spodní hranici trestní sazby.

Závěrem navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí, případně, aby rozhodl sám tak, že obžalovaného uzná vinným trestnými činy podle § 173 odst. 2 písm. b) a § 178 odst. 1, 3 tr. zákoníku, uloží mu přiměřený trest a poškozenou (patrně K. J.) odkáže s jejím nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Odvolání obžalovaného M. Ž. odůvodnil písemně jeho obhájce JUDr. Ivo Beránek a před odvolacím soudem JUDr. Marie Benešová. Má za to, že soud prvního stupně použil nesprávnou právní kvalifikaci proto, že obžalovaný Ž. se žádného násilí vůči poškozené nedopustil. Měl tedy být uznán vinným pouze účastenstvím na zločinu krádeže podle § 205 odst. 1, 4 písm. c) tr. zákoníku. Pokud jde o úvahy o výši trestu připomíná, že obžalovaný nebyl v posledních 20 letech trestán a odsouzen je pouze za účastenství na zločinu.

K výroku o náhradě škody poškozené uvádí, že je ochoten se podílet na náhradě za věci, které byly poškozené skutečně odcizené. Protože se však proti ní nedopustil žádného násilného jednání, nevidí důvod, proč by se měl podílet na úhradě nemajetkové újmy, která poškozené vznikla. Její výše pak rozhodně nebyla dostatečně prokázána.

Závěrem navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a sám rozhodl tak, že jej uzná vinným účastenstvím ve formě pomoci na zločinu krádeže a porušování domovní svobody a aby poškozenou odkázal s jejím nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních. Pokud by odvolací soud tyto námitky neakceptoval, necht' obžalovanému alespoň uloží trest pod spodní hranici trestní sazby.

Odvolání obžalovaného P. V. odůvodnil jeho obhájce Mgr. Vojtěch Veverka. Má za to, že nebylo prokázáno, že se obžalovaný mohl reálně domnívat, že by poškozené mohla být způsobena značná škody, tedy škoda nejméně 500.000,- Kč a v tomto směru cituje výpovědi jednotlivých obžalovaných. Pokud jde o náhradu škody, má za to, že jednání spoluobžalovaných bylo excesem za který nenese žádnou odpovědnost. Proto neměl být zahrnut do okruhu osob, které byly k náhradě škody zavázány.

Odvolání poškozené K. J. odůvodnil její zmocněnec Mgr. Tomáš Vyborčík. Uvedl, že přiznaná částka sice zohledňuje faktickou újmu a útrapy, kterým byla poškozená vystavena. Nebere však v úvahu psychické následky, které jsou v tomto

případě mnohem horší. Navrhuje, aby odvolací soud přiznal poškozené nemajetkovou újmu v celkové výši 5.000.000,- Kč.

III.

Vrchní soud v Praze přezkoumal napadený rozsudek a přezkoumal i postup řízení, které jeho vynesení předcházelo. Shledal, že odvolání všech obžalovaných jsou částečně důvodná.

Řízení a z něho vyplývající skutková zjištění soudu prvního stupně jsou naprosto správná. Pokud však jde o jejich rozsah, má odvolací soud za to, že soud prvního stupně nedocenil tu část skutkových zjištění, která jednak vyplývá z výpovědí obžalovaných N., K. a S. a nepřímo i z výpovědi poškozené. Odvolací soud má na mysli tu část výpovědí, kdy obžalovaní uváděli, že měli v úmyslu se k poškozené vrátit a osvobodit ji, což se však nepodařilo, protože ji v lese nenašli. Po doplnění dokazování má odvolací soud za to, že tato skutečnost nebyla vyvrácena a má v provedených důkazech oporu.

Při takto změněných skutkových zjištění se jeví nesprávnou právní kvalifikace jednání obžalovaných V. N. a F. K. pokusem zločinu vraždy podle § 21 odst. 1, § 140 odst. 1, 3 písm. j) tr zákoníku. Soud prvního stupně dovedl, že tito obžalovaní přivázali poškozenou K. J. v lese, kde ji ponechali v nepříznivých klimatických podmínkách. Z toho dovedl jejich srozumění s tím, že poškozená může zemřít, což se však nestalo pro okolnosti, které už obžalovaní neovlivnili. Tento závěr by nepochybně mohl vést k použití právní kvalifikace pokusem vraždy, odvolací soud jej však má za nesprávný, protože je v rozporu se zjištěným skutkovým dějem. Je totiž třeba jednoznačně vymezit konkrétní jednání obžalovaných, které mělo ke smrtelnému následku vést, příčinnou souvislost mezi jednáním a následkem (objektivní stránka) a subjektivní představu obžalovaných o možném následku takového jednání (zavinění).

Obžalovaní V. N. a F. K. zcela nepochybně poškozenou K. J. vylákali do vozu a odvezli do lesa, kde ji svázali a přivázali ke stromu, aby jí mohli vykrást byt. Závěr o tom, že už v této době byli srozuměni s tím, že ji v lese nechají delší dobu, je však jednak v rozporu s jejich tvrzením, že měli v úmyslu se pro ni vrátit a osvobodit ji, a konečně i s jejich počínáním poté, kdy ji byt skutečně vykradli. Z jejich výpovědí a z výpovědi obžalovaného J. S. jednoznačně vyplývá, že se za účelem jejího osvobození na místo, kde měla být přivázána, skutečně vrátili. Toto tvrzení obžalovaných rozhodně vyvráceno nebylo a zcela jednoznačně vyvrací závěr soudu, že by už při svázání poškozené a jejím přivázání ke stromu v lese byli srozuměni s tím, že zde zůstane delší dobu a tedy byli srozuměni s její možnou smrtí. Časové údaje obsažené ve spise jsou sice velice kusé, odvolací soud však vychází z toho, že poškozená nasedla do vozu obžalovaného N. kolem 18.00 hod., cesta na místo mohla trvat cca 30 minut, včetně jejího svazování. Cesta zpět opět cca 30 minut. V bytě poškozené byli obžalovaní, dle jejich vlastního odhadu, cca jednu hodinu. Připočteme-li k tomuto odhadu 30 minut na cestu na místo, kde byla poškozená spoutaná, vyjde

nám, že poškozená byla v době, kdy se pro ní obžalovaní vrátili, spoutána nejvýše dvě hodiny. Tato doba mohla být samozřejmě i o něco delší, řádově se však nejednalo o takovou dobu, aby poškozené hrozila smrt, a aby s tímto následkem museli být obžalovaní srozuměni. Odvolací soud připomíná meteorologickou zprávu, podle které nebyly extrémní mrazy ani déšť, a zimní oblečení poškozené.

Lze tedy uzavřít, že samotným přivázáním poškozené a jejím ponecháním v lese nemohli obžalovaní subjektivně naplnit zákonné znaky zločinu vraždy, protože předpokládaná doba, po kterou zde měla být, nebyla tak dlouhá, aby byli srozuměni s její smrtí.

Z provedeného dokazování je však zřejmé, že poškozená byla v lese vystavena nepříznivým životním podmínkám mnohem delší dobu, že tato skutečnost měla zásadní vliv na její zdravotní stav a že podle závěru znalců jí skutečně hrozila smrt podchlazením. Tento stav nepochybně zavinili obžalovaní V. N., F. K. a J. S., kteří ji měli osvobodit, což však neučinili. Podle názoru odvolacího soudu však tak neučinili úmyslně, ale toliko z nedbalosti.

Všichni tři tito obžalovaní totiž na místo, kde měla být poškozená uvázaná, dojeli. Jejich obavu, že nechtěli zajet příliš blízko, lze pochopit, protože tam na ně skutečně mohla čekat policie. Při rozhodování o tom, který z nich by měl nechat poškozenou úmyslně svázanou v lese, je třeba zopakovat skutkový děj. Vůz řídil obžalovaný V. N., poškozenou šli hledat obžalovaní F. K. a J. S. Obžalovaný J. S. poškozenou nesvazoval, místo, kde měla být ponechána, neznal, a proto není divu, že ji nenašel (a patrně ani příliš nehledal). Obžalovaný V. N. sice místo znal, protože poškozenou na ně dovedl a zde ji svazoval, hledání však přenechal K. se S. K. místo, kde byla poškozená uvázaná, znal, ve tmě je však nenašel. Nelze vyvrátit jeho tvrzení, že poškozenou skutečně hledal, vyplývá to i z časových údajů doby, po kterou ji měl hledat, navíc, proto aby ji našli, na místo jeli. Zavinění obžalovaných tedy spočívá, podle odvolacího soudu, v tom, že bez přiměřených důvodů spoléhali na to, že poškozená v lese už není, že se osvobodila sama nebo že ji pomohl někdo jiný, což však nebyla pravda. Za následek, kterým bylo to, že poškozená byla v lese ponechána dalších cca osm a půl hodiny tedy neodpovídají úmyslně, ale z nedbalosti.

Ze shora uvedených důvodů odvolací soud napadený rozsudek zrušil ve výroku o vině a na něj navazujících výrocích u obžalovaných V. N. a F. K. Protože tomu nebránila žádná vylučující skutečnost, rozhodl o vině a trestu obžalovaných sám.

Jednání obžalovaných kvalifikoval jednak jako zločin loupeže podle § 173 odst. 1, odst. 2 písm. a), b), c) tr. zákoníku dílem dokonaný, dílem ve stádiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku. Není pochyb o tom, že užili násilí v úmyslu zmocnit se cizí věci a že dokonali kvalifikované znaky skutkové podstaty tím, že jednali jako členové organizované skupiny a způsobili poškozené těžkou újmu na zdraví. Jako dílem pokus bylo jejich jednání kvalifikováno proto, že se obžalovaným nepodařilo způsobit značnou škodu, byť předpokládali, že peníze minimálně v této výši v bytě poškozené najdou. Dále bylo jejich jednání kvalifikováno jako přečin porušování domovní

svobody podle § 178 odst. 1, odst. 3 trestního zákoníku. Do bytu poškozené rozhodně vnikli neoprávněně, k získání klíčů použili násilí, takový čin spáchali se zbraní a nejméně se dvěma osobami. Znaky kvalifikované skutkové podstaty tohoto přečinu tak naplnili ve všech alternativně daných bodech. Odvolací soud má za to, že není třeba ve výroku výslovně uvádět spolupachatelství obžalovaných proto, že znak „organizované skupiny“ je vyšší formou trestní součinnosti a společné jednání více pachatelů už zahrnuje.

Oběma obžalovaným ukládal odvolací soud úhrnné tresty. V trestní sazbě 5 až 12 let přihlédl k míře zavinění obou obžalovaných, k tomu, že ani jeden z nich nevedl nijak řádný život, a k tomu, že obžalovaný V. N. je speciálním recidivistou a trestné činnosti se dopustil ve zkušební době podmíněného odkladu výkonu trestu. Samotný charakter trestné činnosti svědčí o značném narušení hodnotových měřítek obou obžalovaných, o jejich neúctě k základním společenským hodnotám jako je zdraví, svoboda a lidská důstojnost. Obžalovaní všechny tyto hodnoty svou trestnou činností popřeli, aby dali přednost momentálnímu obohacení. Tragikomickým rozměrem jejich trestné činnosti je navíc to, že si ani nezjistili, kdo v bytě, do kterého se chtěli vloupat, bydlí a zda zde skutečně nějaká hotovost je. Oběma tedy uložil tresty v polovině zákonné trestní sazby, diferencované podle míry zavinění a narušenosti jednotlivých obžalovaných.

Pro výkon trestu zařadil soud oba obžalované do věznice s ostrahou, protože má za to, že tento typ věznice k jejich nápravě postačí. To, že se nejedná o „profesionální“ lupiče, vyplývá ze značného diletantismu, se kterým trestnou činnost provedli a kterým pod iluzorní vidinou snadného zisku do trestné činnosti „zatáhli“ i obžalované J. S. a M. Ž.

Shodně se soudem prvního stupně uložil i odvolací soud trest propadnutí věci, osobního vozu obžalovaného N., který byl k trestné činnosti použit. Argument, že vůz je registrován na jinou osobu nemůže obstát, protože podle kupní smlouvy je jeho majitelem právně obžalovaný V. N.

Odvolací námitky obžalovaného M. Ž. odvolací soud neakceptoval. Obžalovaný Ž. byl u počátku domluv na trestné činnosti a muselo mu být jasné, že se nejedná o pouhou krádež. Obžalovaný N. pak dal do jeho vozu věci, ze kterých mu muselo být zřejmé, že se bude jednat přinejmenším o pohrůžku použití násilí (kukly, pepřový spray, „makety“ zbraní). Přestože byla role obžalovaného Ž. na společném páchání trestné činnosti menší než u N., K. a S., je právní kvalifikace jeho jednání naprosto správná a v podrobnostech lze odkázat na odůvodnění napadeného rozsudku.

Úhrnný trest odnětí svobody na samé spodní hranici trestní sazby není rozhodně trestem nepřiměřeným a soud prvního stupně v jeho výměře zohlednil všechny relevantní skutečnosti, jak je z odůvodnění napadeného rozsudku zřejmé. Odvolací soud zvažoval navrhované použití § 58 odst. 1 tr. zákoníku a uložení trestu pod spodní hranicí zákonné trestní sazby. Žádné „mimořádné“ okolnosti na straně obžalovaného ani v okolnostech případu, odůvodňující tento postup, však neshledal. Naopak, nelze

přehlédnout, že obžalovaný naplnil znaky kvalifikované skutkové podstaty zločinu loupeže dvakrát a že se jedná o trest úhrnný, tj. trest i za další trestný čin, který byl spáchán také naplněním znaků kvalifikované skutkové podstaty.

Stejně tak neshledává odvolací soud důvodným **odvolání obžalovaného P. V.** proti výši možné způsobené škody a tím i proti právní kvalifikaci. Předpokládaný zisk ve výši cca jednoho milionu Kč uvádějí všichni zbývající obžalovaní a má jej za prokázaný už soud prvního stupně. Navíc je zřejmé, že při počtu osob, které se na činu podílely a které se měly o zisk dělit, by výrazně menší částka nebyla pro obžalované zajímavá.

Uložený podmíněný trest není rozhodně nepřiměřeně přísný. V dalším lze opět plně odkázat na odůvodnění napadeného rozsudku.

Za problematický má odvolací soud **výrok o náhradě škody**. Při rozhodování v adhezním řízení je totiž nikoliv nepodstatnou otázkou zavinění. T.j. otázka toho, kdo přesně škodu způsobil. Soud prvního stupně zavázal k náhradě škody všechny obžalované, aniž by se otázkou jejich zavinění zabýval. Navíc došlo ke změně skutkových zjištění, podle kterých škoda nevznikla pouhým svázáním poškozené a jejím ponecháním v lese, ale tím, že ji zde obžalovaní N., K. a S. nechali i poté, kdy její byt vyloupili. A to přesto, že ji v lese hledali, ale nenašli. Závažným pochybením není aplikace nového občanského zákoníku, protože k uplatnění nároku na nemajetkovou újmu postačí, když k uplatnění nároku došlo za účinnosti trestního řádu ve znění novely zákona č. 181/2011 Sb., který s účinností ode dne 1.7.2011 zakotvil mimo jiné i náhradu nemajetkové újmy.

Jak je zřejmé z připojených nároků na náhradu škody, vznikla škoda na zdraví i na psychice poškozené tím, že byla dlouhodobě vystavena nepříznivým klimatickým podmínkám, nikoliv samotným svázáním a krátkodobým ponecháním v lese. Z toho vyplývá, že za škodu tímto způsobem vzniklou neodpovídá obžalovaný P. V., který ani nebyl zločinem loupeže uznán vinným, ani obžalovaný M. Ž., který sice byl uznán vinným účastenstvím na loupeži, ale nebyl uznán vinným tím, že by poškozené způsobil těžkou újmu na zdraví (kvalifikaci podle § 173 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku soud neshledal). Obžalovaný M. Ž. poškozenou neodvážel do lesa, nesvazoval ji, ani se k ní s dalšími obžalovanými nevracel v úmyslu ji osvobodit. Je tedy zřejmé, že tito dva obžalovaní za následek v podobě fyzické či psychické újmy neodpovídají, protože jej nezavinili ani z nedbalosti. Proto má odvolací soud jejich odvolání v této části za důvodná, výrok o náhradě škody u těchto obžalovaných zrušil a poškozené odkázal s jejich nároky proti těmto obžalovaným na řízení ve věcech občanskoprávních.

Pokud jde o obžalované V. N. a F. K., ti za následek nepochybně odpovídají, byť z nedbalosti. U Vojenské zdravotní pojišťovny není pochyb o výši škody, protože se jedná o náklady vynaložené na léčbu poškozené. V případě poškozené K. J. rovněž není pochyb o tom, že jí vznikl nárok na nemajetkovou újmu, jak správně dovodil už soud prvního stupně. Odvolací soud však má značné výhrady proti výši této nemajetkové újmy. Nemajetkovou újmou je v tomto případě odškodnění mimořádné

silného negativního zážitku a morální újmy, jak správně dovodil i soud prvního stupně. Proti poškozené směřovalo přímé násilí, nicméně nejmučivější byla patrně obava o život za situace, kdy se nemohla pohybovat, volat o pomoc a v noci, v lese, v nepříznivých klimatických podmínkách postupně prochládala bez naděje, že ji někdo najde a zachrání před smrtí. K tomu, samozřejmě přispěl i věk a zdravotní stav poškozené. Taková situace by nepochybně zanechala psychické stopy i na osobě značně otrlejší a na podobné situace adaptabilnější, než je poškozená. Soud prvního stupně správně cituje metodiku NS ČR při úvahách o výši nemajetkové újmy, nicméně, podle názoru odvolacího soudu neodpovídá přiznaná částka běžné soudní praxi v obdobných případech. Např. v případech obdobně negativního zážitku způsobeného znásilněním se přiznaná částka pohybuje podle rozhodnutí NS ČR do 500.000,- Kč (viz. např. 8 Tdo 46/2013, 500.000,- Kč, 6 Tdo 347/2014, 100.000,- Kč) a to je skutek zpravidla provázen větší mírou brutality a stejnou obavou o život. Pokud je přiznáváno vyšší plnění, je to v případech smrtelného následku, o který v tomto případě nejde (viz např. rozsudek zdejšího soudu 7 To 121/2012, 250.000,- a 200.000,- Kč). Morální satisfakce se poškozené částečně dostalo už tím, že pachatelé byli odhaleni a poměrně přísně potrestáni. Navíc, v tomto případě vznikla podstatná část újmy nikoliv úmyslným jednáním obžalovaných, ale z nedbalosti. Odvolací soud připouští, že k dispozici není zatím dostatečné množství soudních rozhodnutí k tomu, aby bylo možné z jednotlivých přiznaných částek činit zobecňující úvahy. Nicméně, porovnáním dosud známých částek přiznaných jako nemajetková újma při násilné trestné činnosti dospěl k závěru, že částka 2.500.000,- Kč přiznaná soudem prvního stupně, je přehnaně vysoká.

Proto výrok o náhradě škody zrušil i u obžalovaných V. N. a F. K. Protože důvod zrušení prospíval i odsouzenému J.S., který se neodvolal, zrušil výrok o náhradě škody u tohoto odsouzeného podle § 261 trestního řádu (*beneficium cohaesionis*).

Ze shora uvedených důvodů rozhodl odvolací soud sám tak, že k povinnosti nahradit způsobenou škodu zavázal pouze obžalované V. N., F. K. a odsouzeného J. S.

Pokud jde o její výši, přiznal Vojenské zdravotní pojišťovně stejnou částku jako soud prvního stupně, zatímco u poškozené K. J. přiznal nemajetkovou újmu ve výši 1.000.000,- Kč, kterou pokládá za odpovídající zejména s ohledem na délku doby, po kterou byla poškozená stresující situací vystavena. V porovnání se shora uvedenými případy, které řešil NS, se samozřejmě jedná o značně delší dobu negativního působení na poškozenou a tomu by náhrada v penězích měla odpovídat. Protože škodu způsobili všichni tři společným jednáním, rozhodl soud tak, že ji musí nahradit společně a nerozdílně. Zároveň odkázal poškozenou se zbytkem jejího nároku na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních. Stejně jako soud prvního stupně a ze stejných důvodů odkázal odvolací soud na občanskoprávní řízení i poškozeného Mgr. M. J.

Protože neshledal odvolání poškozené K. J. důvodným zamítl je podle § 256 tr. řádu.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku není další řádný opravný prostředek přípustný.

Lze však proti němu podat dovolání do dvou měsíců od doručení k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu prvního stupně. Odsouzený může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Důvody dovolání jsou uvedeny v § 265b, jeho obsah v § 265f trestního řádu.

V Praze dne 29. dubna 2015

JUDr. Jiří L n ě n i ě k a
předseda senátu v.r.

Za správnost vyhotovení:
Klára Baxová